

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Évesre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklámzók: 20 fillér.
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.
Főmunkatárs: STERN HUGÓ.
Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyilvtér sora 50 fillér.

Keserü strófák

Nobel Alfrédnek, a svéd vegyésznek szellemét idézgetik francia képviselők: — kié legyen az idén a békedíj? A tárgy kényes és fájó. Annak idején — a háború megindulásakor — egy pironkodó kis kommuniké jelentette, hogy az idei nemzetközi békekongresszus — közbejött akadályok miatt — elmarad. Szegény béke megbetegedett, halálosan. Most újra előráncigálják a süjtét.

A svéd többmilliomos, aki az emberiséget a nitroglycerinnel és a dinamittal ajándékozta meg, sok milliót hagyott hátra, hogy az emberiség igaz értekeit támogatssa, a művészetet és azt a mozgalmat, azokat az embereket, akik leghatásosabban működnek közre a béke érdekében. Hogy mint áll a művészet ügye, arról statisztikai adatok is beszámolhatnak.

Csodálatos, hogy most, mikor minden drágább, a cérna és a só, cipőtalp és a szög, csak egy dolog lett olcsóbb, egészen olcsó: a művészet. Ez lenne a földön a leghitványabb érték? Ez minden földi dolog közül az, amit először kilöknék az ajtón? Ez az, amire legkevesebb embernek van szüksége? A másik kérdés a világbéke kérdése. Erről francia képviselő vitatkoznak.

Belgiumnak akarják adni a békedíjat, annak a hadviselőországnak, amely kétségbeesett, véres tusával védte a földjét és — végül alulmarad. Szánandó áldozat, vagy nem szánandó áldozat, de — kérdezzük —

milyen címen békeapostol? Az, akit megverték, legfőképpen martír. Tény, hogy Belgium semmit sem tett a béke érdekében. Az entente pedig hiába adja oda ma a világ, az emberiség nevében a békedíjat önkényes ítélete alapján, az emberiség másik része épp oly joggal tiltakozik ellene.

Igy a béke körüli új háború tört ki. Az érdekek tüzes hálójába van burkolva a világ. Keresve keressük, kit illethet meg jogosan a békedíj. Egy semleges állam kaphatná talán, amely a nagy pillanatot megérezte és az emberiség megváltása érdekében megfellegette magát csip-csup érdekeiről, egy diplomata, aki éjjel-nappal dolgozott az utolsó erőfeszítés kétségbeesésével a békefenntartásán, egy államférfi. Ki mond nevetek? Ezeket a neveket néhol tapsall fogadják, másutt, a föld másik pontján füttyölnék majd rá. Le kell mondanunk ebben a pillanatban az igaztevérsről.

Csak egyet tud biztosan az emberiség és egyet követel minden ember. Hogy azok, akik a békében prédikáltak nekünk a békéről, ketes frázisokkal, éles tenorhangon, ne prédikáljanak tovább. Utópisták voltak? Mi akkor többre becsüljük azokat, akik bevallott ellenségei a békének.

Utópisták ne hirdessék nekünk a békét. Ez az a ressort, ahol semmi szükség sincs utópistákra, akik — kellő ünnepekkor — felhúzzák vasárnapi ruhájukat és azon sirnak, hogy ne verekedjünk, testvérek. A problémák rossz és felületel elintézése égbekialtó bűn, nagyobb bűn, mint a renyhesség és a cinikus tétlenség. Mert ez meg-

akadályozza a probléma becsületes és radikális elintézését, becsületes és radikális emberek által, csak arra való, hogy könynyítsen a nyomott lelkiismereten, meg arra, hogy néhány előkelő urnak prestige-t szerezzen.

Nem tagadjuk, mult békeozgalmát ma már egyáltalán nem vesszük komolyan és nem látjuk szívesen viszont. Béke-kongresszussal, béke-matinéval, béke-teával nem lehet megmenteni a világot. Mit ér az olyan hit, amelynek csak ünneppnapja van és nincs hétköznapija, nincs dolgozó napja? Mit ér az olyan iskolai nevelés, amely évente csak egy napot szentel a békének és nem 365 napot? Mit ér a béke palotája, a hágai palota, mit ér, hogy az emberiség legfontosabb és legizgatottabb problémájának egyetlen háza van és nem minden palota és nem minden ház és nem minden kunyhó és nem minden vityilló a békéé? Ez csak fogás volt, azon az egyszerű lélektanilag igazságon alapuló, hogy az ember a bajaival való bibelődés által meggyógyul.

Jellenzőnek tartjuk, hogy a mult béke mozgalmának a megindítója — lucus a non lucendo — a békecár volt, a felhár cár, a vértől piros cár. Annnyira sikerült neki a világbéke; hogy a hágai békepalotát nyugodtan átalakíthatja a kozákjai számára, kaszárnyának.

Ne adják ki az idén a békedíjat. Ha pedig mindenáron ki akarják adni, vessék oda találmány, szeszélyesen, egy szegény embernek, egy árva utszéli koldusnak.

TÁRCA.

Üzenet a kedvesnek.

Csak az busít, ha itt halok meg kedves,
Sem járhatss majd ki virágos síromhoz.
Sem járhatss majd ki szelid ószi este,
Mikor oly jó már tenetöbe járni
S a sír fűvét, mint a hajamat szoktad
Önyöngéd ujjakkal borzolja a szél.

Oly könnyű volna itt a szemfödél,
Mint fehér ágyad selyemtakarója.
S alatta csöndben, östül csendes öszig,
Amig te, kedves gyászruhádat varrnád
És néha-néha arcképetem nézéd —
Halottak napját mosolyogva varrám.

Sírom fölött egy csonkaszürke márvány
S fölébe hajló szomorufüz lombja
Beszélne halkán csonka életemről
S halottak napján mécs világa mellett
Temetőbe-járók nevetem betűznék:
Szegény költő volt s még csak harminc éves...

... De itt, jaj, itt oly szomorú lesz, édes,
Dérlepte tarlón elhagyva fekidni.
Vén varju kopog szikkadt koponyámon,
Amelyben akkor az utolsó álom,
Halál-bánatos végső drága rim,
Tehozád küldött bucsúzenet lesz...

... Es nem jut hozzád soha, soha, kedves.
Gyóni Géza.

Tótsági történekék modern keretben.

Ira: Kolosváriné Skerlák Berta.
Panaszkodik az olasz sajtó, hogy az olaszok nem elég gyors tempóban győznek le bennünket. Ez élénken emlékeztet az egyszeri Grábár esetére.

Pöre volt Grábár uramnak a szomszédjával. Egy sereg tanu esküdtött már meg pro és contra; jó csomó tárgyalást kellett tartani, amíg végre a bíró ítélethozatal előtt állt. Éppen ilyen időtájt volt, löherkaszállás, száritás idején.

A bíró az ablakhoz lépett, mintegy az égiektől kérve segítséget, hogy igaz ítéletet hozhasson ebben a bonyolult dologban. Sötét felhők tornyosultak az égen, a bíró gondolataiba mélyedve töprengett tovább. Egyszerre csak háta mögött megszólalt Grábár gazda diadalmas kárörvendő hangja:

— Bíró uram kérem, hamarabb ítélezzék, megadik a löherem.

A bíró ítéleztet és elítélte a mohó Grábár gazdát.

Azóta szállóige a tótságban: Megsürgette, mint Grábár a bíró.

Az orosz sajtó nagyban kikel Szerbia tulzott követeléseit ellen. Náluk is már bekövetkezett az eset, mint az egyszeri barkóci fuvarosoknál.

Régen, mikor még kizárólag rongybol készítették a papírt, nehaj Neumann Izrael kezében futottak össze a tótság rongykereskedésének szállai. Az ő raktáraiból szállította az a két barkóci ember, nagybátya és unokaöcse Csáktornyára, ami akkoriban Muraszombat legközelebbi vasuti állomása volt.

Egy adventi napon, ugy Miklós és karácsony közt is megrakódtak. Ahogy Muraszombathá értek, már szállingózni kezdett a hó, mire elvégezték a rakodást, sűrű pelyhekben hullott; de azért csak elindultak. Ahogy a nagykorosmáig érnek, csak az unokaöcse:

- Vűjecz, ebédelnék.
- De a bácsi mondja:
- Maid Rakicsában.

A rakicsáni korcsma abban az időben a muraszombati urak kedves kiránduló helye volt, itt tartották a bálakat; senki sem tudott elmenni mellette, hogy oda be ne térjen.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Az új hadikölcsön.

Az állam ismét a nemzethez fordult. Ahhoz a nemzethez, amely eddig is százszor és ezerszer bebizonyította, hogy méltó vadéka az ösöknék és méltó ahhoz a földhöz, amelyet a honfoglaló vezérek óta annyiszor öntözött a magyar vér.

Az állam segítségért fordult a néphez akkor, amidőn mindenkit kért, hogy jegyezzen az új hadikölcsönből. Most, amikor már befejezve van a jegyzés munkája, már bizalommal tekinthetünk az eredmény elé, mert előre látjuk, hogy az az eredmény teljesen kielégítő lesz és be fogja váltani azokat a reményeket, amelyet nemcsak ez az ország, hanem dicső szövetségeseink is fűztek a magyar nemzethez. A nemzet, a mely eddig oda adta élte reményességét, erős férfi seregét a hazának, oda adta most a pénzét is, oda adta pedig azért, mert szüksége van az országnak a nemzet pénzére és mert ez a befektetett pénz százszor és ezerszeresen biztosítva van.

Ma már kialakult a képe a hadikölcsön jegyzésének és meg lehet állapítani, hogy az eddig beérkezett jelentések szerint a jegyzések összege jóval túlhaladja az egy milliárdot. Meg lehet már állapítani azt is, hogy a társadalom milyen rétegei vettek részt leginkább a kölcsönjegyzésben. Az összeállítás szerint körülbelül kétszáz millió K esik a nagy tökére illetve a fél millió koronánál nagyobb jegyzésekre.

További kétszáz millió esik a közép-osztály jegyzéseire, vagyis az 50.000 K-nál nagyobb, de fél milliót el nem érő jegyzésekre, míg hatszáz millió koronán felüli összeget adnak azok a jegyzések, amelyek ötven ezer koronánál kisebbek, tehát amelyek túlnyomó részben a kisebb tökések adtak össze. El lehet tehát mondani, hogy a hadikölcsön második milliárdjának nagyobbik felét a kistöke ajánlotta fel az államnak a nagy nemzeti harc céljaira.

Ebben a nagy eredményben joggal kérhet részt az elismerésből a mi járásunk derék vend népe, mely híven a magyar nemzeti tradíciókhoz hazafias lelkesedéssel sietett a nemzeti nagy ügy szolgálatába. Joggal és bizalommal várhatjuk tehát a

jövendőt, mert egy nép, mely nemzeti hitvallását ennyire felismeri s nemzeti öntudatát ennyire megbecsüli, örök életre született.

A Muraszombati Takarékpénztárnál a következők jegyeztek:

Bencsecz Anna Vaspoly 250 K, Gyergyék Mátyás Kölesvölgy 500 K, Kumin Iván Kisszombat 200 K, Czvetkó Mátyás Kismálnás 400 K, Szvetecz Ferenc Korong 400 K, Horváth Károly Muravárhely 700 K, Malacsics József Domonkosfa 700 K, Siplics Teréz Újtölgyes 500 K, Pécsék István és Sável Teréz Mezővár 800 K, ifj. Gombossy Péter Salamon 700 K, Blau Katalin Muraszombat 500 K, Koszédnár István Muracsermely 1100 K, Korongi István Korong 100 K, Zwér Jakab Falud 800 K, Bratkovics Iván Korong 500 K, Kocsár János Lukácsfa 100 K, Vogrinics István Kisbarkóc 1100 K, Czigüth Ferenc Muraszentes 3600 K, Zsóks Mátyás Muraszentes 1100 K, Kúhár József Barkóc 500 K, Szencsár József Korong 600 K, Borovics Iván Korong 600 K, Kozár István Muraszentes 200 korona, Hankó István Muracsermely 1100 K, Keremár István Urizék 3000 K, Bédék József és Simon Lina Sándorvölgy 800 K, Szapács István Szecsényfa 400 K, Szapács József Szecsényfa 400 K, Leposa Iván és Varga Mária Rátka 1000 K, Horváth Vilma Alsómarác 600 K, Mikola Anna Márkusháza 350 K, Zsóks Ferenc Kölesvölgy 300 K, Keremár Anna Rátka 500 K, Tóth György és Csarni Mária Rátka 600 K, Grábár Ferenc Márkusháza 200 K, Skrléc István Battányd 100 K, Györek Judith Battányfalva 300 K, Kolossa Károly Battányd 800 K, Kolossa Mátyás Völgyes 200 K, Kolossa Kata Völgyes 200 K, Kúhár Ferenc Battányd 200 K, Hajdinyák Julia Zsidahegy 2000 K, Czng Kata Völgyes 400 K, Mőrecz István Mezővár 1000 K, Hack Mária Zsidahegy 1200 K, Keresztury Irén Mártonhely 300 K, Leposa Lajos Rátka 4000 K, Taresai Nándor Bakocza 1000 K, Bencik Kata Battányd 800 K, Kúcsán Mátyás Tótkeresztur 1000 K, Hári Pál Tótkeresztur 300 K, Györkös István Battányfalva 400 K, Kúhár József Barkóc 300 K, Kúhár Julia Barkóc 100 K, Varga György Korong 300 K, Órihodos község 900 K, ifj. Ozvatics Mihály Kisfalu 3600 K, Krányec Anna Alsójánosfa 1000 K, Pojbics Pál és neje Alsójánosfa 400 K, Weltner Adolf és neje Brunner Hermina Pártosfalva 6200 K, Both Pál Velemér 400 K, Kainec Teréz Alsó-

jánosfa 4000 K, Kainec Fáni Alsójánosfa 3000 K, Szmodis Anna Kisfalu 3600 K.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank R.-t. nál jegyzők névsora az alábbi:

Cserni Károlyné Rónaó 2000 K, Polgári Olvasókör 100 K, Horváth Ferenc alsó 1000 K, Varga János 1200 K, özv. Varga Györgyné 400 K, Varga József 150 K, Horváth Dániel 200 K, Pap György öreg 200 K, Pap Karolina 200 K, Csahuk Ferenc és neje 200 K, Horváth Ferenc költő 50 K, Nagy Lajos 200 K, Preisz Miksa 100 K kisszerdahelyi lakosok, Preisz Ignác 1000 K, Preisz Sarolta 1000 K, Németh János felső 1000 K, Bíró János 1000 K, Kovács Sándor 100 K, Németh Pál felső 600 K, Cseke József bence 1600 K, Cseke Dániel matos 500 K, Németh János alsó 200 K, Nagy János 100 K, Nagy Sándor 400 K, Kovács Ferenc 200 K, Németh Sándor 100 K, Cseke György 400 K, Cseke Gyuláné 300 K, magyarszombati lakosok, Gyenese Imre 400 K, Antal József 1000 K, ifj. Balogh Ferenc 500 K, Hercz Mór 800 K, Vas Dániel 400 K, Vas József néma 700 K, Tóth József 200 K, Vas Pál 400 K, Janovics János 600 K, velemeri lakosok, Zselezen Mihályné 300 K, Szépe Teréz 400 K, Varga József 200 K, Szakál János 200 K, Kocén Lidi 100 K, Szépe Dániel 200 K, Könye József 100 K, Varga Józsefné 200 K.

H I R E K.

A cárné imakönyvei.

A minap orosz felirásos tizenkét lezögeztet láda érkezett a Magyar Vörös Keresztnek hadifoglyokat gyámolító irodájába. Az egyforma nagyságu ládák Petrogradból vasuton Bukaresten át jutottak el Budapestre, azzal az üzenettel, hogy az orosz Vöröskereszt a Magyarországon lévő orosz hadifoglyoknak szánta. A ládák közül tíz mindenfajta adományozó ajándékából gyűlt össze, kettő pedig, a melyet külön helyeztek el, magának a cárnának jöszívüségére vall. A ládákat a napokban cenzura-bizottság jelenlétében felbontják, megvizsgálják a tartalmukat, azután pedig elküldik a foglyatörökbe. A cárné ajánlotta két ládában hír szerint orosznyelvű imakönyvek vannak: fogságba került alattvalóink lelki épüléséért kívánt gondoskodni az oroszok uralkodónéja.

Idé tértek tehát ők is be, ebédelni. Jő étel, ital volt itt mindig; az öreg Csacsinovic Ignác és a felesége tudták szóval tartani a vendéget, így észre sem vették, hogy rájuk esteledett.

De most már igazán menni kellett. Közben a hó elborította az országot. Azok a magas utazási jegyenek is mintha majd közelebb jöttek volna, meg mintha távolodnának.

Eiől járt az unokaécs, a lovak mellett galogolgt, hogy jobban ki tudja venni az utat.

Egyszerre egy nagy zökkenés. A sánca fordult a szekér rongyostul.

Visszakialt:

— Vüjecz, cote szo vgrabi, odte mi pomágot! (Bácsi, a gödörben a rongyok, jöjjen segíteni!)

De melyen, mintha a föld alól jönné a választ:

— Da nemrem! (De nem tehetem!)

Az történet ugynis, hogy a bácsi felült a rongyok tetéjére, az ő kocsija is belefordult a sánca és így ő jutott legalul a jó puha hóba.

Az unokaécsnek vissza kellett galogolnia Rakicsána, onnét jöttek emberek, kisegítették a kocsiakat a sánctól, aztán vissza a Csacsinovic kocsimba, ahonét csak akkor folytathatták útjukat, mikor a hó az országtól el volt hányva.

Éz idő óta mondogatják a tótságban, ha két ember egymást bajba rántja:

— Vüjecz, cote szo vgrabi, odte mi pomágot!
— Da nemrem, da nemrem.

Körösvendőn konstátálja Ildia, hogy Ausztria-Magyarország és Németország lakói most el vannak zárva az ő gyönyörű panorámának látásától. Erről önkéntlen Jutka asszony jut eszükbe:

Derek, jóra való asszony volt a Jutka. Soha sem csalta meg az urat — ha nem tehethe. Szigoruan megtartotta a hitésztári hűség — látszatát. Egyszer aztán meghalt Mátyás gazda, az ura. Hogy rangosan, módosan meggyászolhassa, eljuthatassa, előkereste régi fekete Orleáns-ruháját. Jutka asszony az évek folyamán neki gömbölyödött, a ruha elől nem ért össze. De ezen Jutka asszony csakhamar tudott segíteni, egy darab zsineret kötött a kapesok közé. Így már záródott a ruha.

Hogy alatta tenyéryni hégaz támadt, amit a rövid rokavce sem tudott eltakarni, az nem sokat genoztira őt, hisz új kékfestett kötenyt, »söröcöt« kötött elje, ennek korca mögé dugta a zsineret fűzött kis kulcsokat, gazdaszasszony méltóságának jelvényeit.

Mikor aztán »kítették a holttestet az udvarra«, jött Jutka asszony, hogy azt illendőképpen, végig, de végig sirassa. Mivel pedig a zsebkendő használatla a tótságban akkoriban még ismeretlen volt, Jutka asszony azt a kékfestett új söröcöt használta zsebkendő gyánánt.

Igen ám, de ahányszor mozgásba került a sörc, annyiszor közszemlére kerültek Jutka asszony oly intím részei, amelyek a rendes polgári életben soha napvilágot nem szoktak látni, művészek műtermében igen, ott is leginkább festve, falra akasztva.

A férfiak mosolyogtak, bajuszukat pödörgettek, az asszonyok restelkedtek, egyik-másikon ludokló zokogás vett erőt, amit veszedelmesen naszonított a kacagáshoz, a gyermekeknek nagy gaudiumára volt Jutka asszony kékre mázolt arca.

Kezdek az asszonyok Jutkát bökődni, lefogni, de ő mindenkit elhárított magától, csak még jobban sirt, hadd lássa a világ, mily rangosan, módosan siratja ő az ő derek urat.

Szegény Mátyás gazdát végül elfeledték, még egy utolsó imát mondott az előénekes, azután hazaindult a gyászoló gyülekezet, ami ez esetben minden inkább volt, mint gyászoló.

Jutka asszony is már egészen megnyugodott, mikor valaki így szólt:

— No elmettük szegény Mátyást, — erre újra elkezdett sírni, jajveszkelni és újra felemelkedett a »sörce«.

De hozzával az előénekes, szépen lesimítja, azután így szól Jutkához:

— Most már csak erszed le a firhangot, cileget látunk már ezt a panorámát.

Azóta tótságban halottnál nem igen tanácsos panorámát emlegetni.

A cárné imakönyvet küldött fogságba került szegény orosz katonáknak. Milyen szép, milyen megható, a fenséges nagy cárné ime nem feledkezik meg harctéren küzdött katonáiról, akik ha vétkeztek, ime, hogy bocsánatot nyerjenek, imakönyvet kapnak a cárnétól, a fenséges nagy cárnétól, oly megható ez az eset, hogy az embernek kedve támad, hogy egy nagyot káromkodik!

A szegény orosz paraszt kancsukától verésre verve otthagy földet, családot, mindent, ami csak a cár birodalmából neki jutott, végig szenved száz csatát, aztán megveriék, elfoglalják, fogságba vetik, s mikor megpihen a magyar vendégszeretben s gondolkodni próbál, hogy miért is kellett neki muszka világából idekerülnie, miért hagyott el családot, miért vérzett, miért szenvedett idáig, akkor jön a cárné nagylelkű képmutatása, s mielőtt a szegény muszka lázadó öklét felemelhetné, véres tenyerébe imakönyvet nyomnak, hogy elhajtsák gondolatait a földi élet nyomorától, hogy elfeledkezzen mindenről, még arról is, hogy ember.

A cárné nagylelkű, a cárné kegyes. S nagy szíve van, nem is egy, két szíve. Az egyik kemény, hajthatatlan, s milliókat küld harctérre biztos halálba, millió özeveg s árva jajgat a cárné szíve dobbanására, de a másik szíve hit buzgó és kegyes s imakönyvet osztogat a szegény éhes földönfutó orosz katonáinak.

Ennek a véres esztendőnek sok képmutatása van, de minden politikusnál, minden diplomatanál képmutatás az az orosz trónon ülő cárné, aki imakönyvet küldött katonáinak!

— **A muraszombati járás kitüntettjei.** Egyre nő azok száma, akik a harctéren is nevet és dicsőséget szereznek a vendségnek. Legutóbb is járásunkból a hadsergő főparancsnoksága által az ellenség előtt tanusított vendégmagatartásuk elismerésül. I. osztályú ezüst vitézségi éremmel a 18. honvéd gyalogezredben a következők lettek kitüntetve: Külcis István tart. zászlós, Szever István szakaszvezető. A második osztályú ezüst vitézségi éremmel: Meitz Károly, Terplán Gyula szakaszvezetők, Kodila István tizedes és Stevanecz István honvéd. Legyen hazafias bátorságuk örök példája a derék vitéz néphazaszeretéknek!

— **Hösi halál.** Mély részvételt vetünk hirt Cserni Károly rónaífi tanító haláláról. A fiatal, tehetséges tanító az általános mozgósításkor vonult be katonának, több ütközetben vett részt, míg végre harctéren szerzett súlyos, gyógyíthatatlan betegség folytán hétfőn Nagyszombatban meghalt. Benne a magyar tanítóság egy érdemes, tehetséges agiát siratja, ki maga is vend származású lelkű, itt a vend vidéken hirdette és terjesztette nagy eredménnyel a magyar kultúrát. Halálát özevege, szülei, testvérei és apósa, Vértés Sándor a Mezőgazdasági Bank alelnöke s kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Házasság.** Dr. Pollák Henrik cs. és kir. tart. ezredorvos, tótkeresztúri körorvos és Kertész Mici ürhölgy május hó 23-án házasságot kötöttek.

— **Hösi halál.** Nórscics Ferencz mártonhelyi illetőségű tanárjelölt a harctéren május hó 17-én hősi halált halt. Hima Zsigmond szakaszvezető nyújtotta neki az első segélyt, de menthetlen volt, mert az ellenséges golyó fején talált és pár

órai kínlódás után kiszenvedett. A hős katona vízontagságteljes, de dicső pályát futott meg. Önérejelöl felküzödtte magát addig, hogy a sopronev. tanítóképezdebe felvételtette magát. Nagy tehetsége és kiváló szorgalma, az első tanulók sorába emelte. Majd fényes eredménnyel letévén a képesítőt, csakhamar meghívást kapott Felső-csalogdny nagy kiterjedésű ev. leánygyülekezet tanítói állására. De törekvése itt még nem nyert kielégítést. Fényes tehetsége predestinálta arra, hogy államsegéllyel külföldre, Jenába meheszen s végül Budapesten levizsgázva, tanár lett.

— **A jegyzők és a hadikölcsön.** Hirt adtunk már arról a páratlan agitátsóról, melyet Fülöp János pártosfalvai körjegyző a hadikölcsönjegyzés körül való agitáció terén kifejtett. Leles munkája fényes eredményel is járt s egymaga 130,000 korona jegyzék gyűjtött a pártosfalvai jegyzőség derék népe körében. — Sárkány Ádám péterhegyi körjegyző lelkes munkája is 51,750 koronát eredményezett a péterhegyi jegyzőség hazafias népe körében. — Horváth Károly szarvaslaki körjegyző nagy buzgalommal 45,400 koronát gyűjtött jegyzősége magyar érzésű lakói között. Elismeréssel kell azonban adóznunk a járás minden jegyzőjének, bár egyik, másik munkájának adatai még rendelkezésünkre nem állanak, azonban megállapíthatjuk, hogy a muraszombati járás jegyzői kara, mint mindig, ugy ezuttal is hazafias hivatása magaslátán állott, s hogy járásunkban oly fényes eredménnyel járt a hadikölcsönjegyzés, abban oroszlátnrésztük van a derék körjegyzőknek, akik nemcsak ifj. Horváth Pál agilis főszolgabíránk buzdítása és példája nyomán, de szívük sugallatát is követve szívesen és becsülettel végezték el a hazafias nagy munkát.

— **Nyugdíjazás.** Rozgonyi Antal csendlaci körjegyző hosszú érdemes munkássága után betegeskedése miatt beadta a vármegyéhez nyugdíjazás iránti kérvényét. Nyugdíjirandóságát 1440 koronában állapították meg. Rozgonyi Antallal a járás egyik derék érdemes jegyzője hagyta ott becsületben megörözött helyét s tér jól megérdemelt pihenőre. Utudjál Sauer Pál okl. jegyzőt emlegetik, ki eddig a csendlaci jegyzőségben mint helyettes működött s ez idő alatt ugy felettes hatóságának, mint a jegyzőség lakosságának teljes bizalmát kiérdemelte.

— **Eljegyzés.** Vég helyi Ferenc tart. hadapród, bodóhegyi okl. segédjegyző eljegyezte Tandler Lola ürhölgyet.

— **Levél a harctérrel.** A hitszég olasz politikusok hadüzeneete nemcsak az itthonlevőket nem ijeszette meg, minék élénk példája a második hadikölcsön fényes sikere, hanem az idestova már egy év óta fronton lévő katonaságunk is büszke lelkesedéssel fogadja az olaszok hadüzeneatét. Minden kritikánál fényesebben igazolja ezt Riputer Alajos muraszombati lakatos mesternek a harctérről egy muraszombati barátához írt levele:

... Mink itten most az új hadüzeneatnek a hatása alatt vagyunk, de ne gondold, hogy megfélemlített bennünket, söt ellenkezőleg csak még jobban megacélosodtunk ezáltal és teljes joggal bizunk benne, hogy mi ezt a gaz árulást a bosszu édes gondolatával és a magyar fegyver erejével fogjuk visszaverni, mert nem érdemelnek meg, hogy élünk, ha elfogadjuk aljas követeléseit. ....

— **Jegyzői értekezlet.** A muraszombati járás körjegyzői ifj. Horváth Pál főszolgabíró keddre értekezletre hívta egybe, ahol a járás lakosságának lisztellátása került tárgyalás alá.

— **Hősök emléke.** A battyándi ág. hitv. ev. gyülekezet május hó 2-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy azoknak az összes gyülekezetbeli hősöknek, akik az ezeréves magyar hazáért áldozták föl drága életüket, a neve, koruknak és katonai minőségüknek megfelelőével, márvány táblára véstve a templomban megfelelő helyen befalazva elhelyeztessék.

— **Orosz foglyok Muraszombatban.** Nagy életség és vort csütörtökön este Muraszombat utcáin. Horváth Pál főszolgabíró hivatalos ügyben Vizlendván járván, jelentették neki, hogy Görhgyen orosz foglyok vannak. Két orosz tiszt és két altiszt a feldbachi táborból megszökött, s 9 napi kóborlás után étlen-szomjan Görhgyre kerültek. Az elévőd, ugylátszik hazafelé igyekvő foglyokat a főszolgabíró Muraszombatba szállította, hol a katonaság őrizet alá vette őket.

— **Akik augusztus végétől fogva nem adtak életjelt.** Szabó Iván, Varga József battyándi és Szeccsó János halmsófi lakosoknak májvi augusztus hó végén nyoma veszett. Írtak, táviratoltak utánuk szeretteik, mind hiába. A mult napokban azután a már elisartottaktól életet, egészségben létet jelentő levelek érkeztek. A levelek szövege sejtette, hogy a messze Szibériában a fogság keseri kényeren éledgelők már többször írtak, de minden levelük eddig elveszett.

A nyári járványok ellen főerőnk a tisztaság. Minden hely, ahol a közönség megfordul, tartózkodik, tiszta, takarított legyen. A tisztaság megöli a betegségek csiráit.

— **Esperességi közgyűlés.** A vasi közép ág. hitv. evang. egyházmegye f. hó 16-án délelőtt fél 9 órakor Muraszombatban tartja évi közgyűlését. A megelőző napon délelőt a tanítóegyesület gyűlése tartatik.

— **Kegyes adomány.** Gróf Bathányi Zsigmond ömeltősága a battyándi újonnan épült óvoda udvarának befásítására 30 drb almafa, 20 drb szilva-, cseresznye-, meggy- és barackfa oltványi, 6 gesztenyefát, 1 szomorúfűtet, 6 drb rózsafát, ezeken kívül egres, ribizke és málna bokrokat kegyeskedett adományozni. A kegyes adományért ezuton is mély köszönetet nyilvánítja az óvoda felügyelő bizottsága nevében Luthár Ádám felügyelő bizottsági elnök.

— **Méz.** Elsőrendű pergetett méz kapható Herczeg Éde Battyánd.

— **Adomány.** A Muraszombati Mezőgazdasági Bank az állami elemi iskola szegény tanulóirésére 20 K-t adott, melyet hálásan köszön a Tantestület.

— **Hadbavonulókunk,** kiradulókunk nélkülözhetetlen az összerakható alumínium pohár, igen praktikus, a mellényzebben kényelmesen hordozható. Csekély 50 fillérért kapható Balkányi Ernőnél.

Szerkesztői üzenet.

Többséknek. Köszönjük a hadikölcsönjegyzésről már eddig küldött tudósításokat, türelmet kérünk azonban, mert lapunk szükre szabott terjedelme folytán csak folytatásokban közölhetjük a jegyzéseket, azonban már előre jelentjük, hogy minden jegyzést, melyet tudomásunkra hoznak, közölni fogunk.

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

Egy jó házból való fiu tanoncnak

felvétetik **Nemecz János**
vaskereskedésében, Muraszombat.

VASVÁRMEGYE LEIRÁSA

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. Ára 20 fillér. Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében, Muraszombatban.

Ima a hadbavonultakért!

Ára 20 fillér. A tiszta jövedelem a Vörös Kereszt Egylet. A csinos kis füzet huszonnégy imát tartalmaz. Kapható: BALKÁNYI ERNŐNÉL Muraszombatban.

EUROPA HÁBORÚ TÉRKÉPE

kapható BALKÁNYI ERNŐ üzletében.

Kereskedősegéd,

a rőfös- és divatáru szakból, hadmentes, aki a német, vend és magyar nyelvet bírja, felvétetik **Siftár és Horváth** cégnél, Radkersburgban, ahová az ajánlatok beküldendők.

Levél a harcterről.

Rituper Alajos muraszombati lakatos mester a nagyrédemű elközséget a harcterről kiadóhivatalunk által tisztelettel értesíti, hogy

lakatos műhelyét

megfelelő és képzett erőkel teljes üzemenben fentartja

épület munkákat, ajtó és ablak vasalást, vasrácszatokat, takaréktűzhelyeket, szóval minden e szakbavágó munkát elvállal.

Kerékpár javításokat

szakszerűleg végez és azoknak alkatrészeit eladásra egyenként is raktáron tartja.

Hirdetések a kiadóhivatal czimére küldendők.

Köhögés

rekedség,
elnyálkásodás,
hurut és görcsös
köhögés ellen.

MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. **6100** közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű cukorkák csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Muraszombatban Dr. Bölcös Gyula gyógyszerüzletében.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: Kor. — 20.

Horgony-Liniment. Capsol compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hullásknál, rheumánál, kövénynél stb.
Üvege: kor. — 20, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vasergényagnál és sápkórnál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerüzletben vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Blicter „Az arany országhoz”, címzett, gyógyszertárától, Prága I., Elisabethstrasse 5.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos.

ANTAUER FERENCZ uri és női cipész-mester Közép-utca.

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DITTRICH GUSZTÁV bádgos, vizgazató acetylen gázzserelő.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legelőcsőbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszen-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

KALCHBRENNER és NÁDAI

bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

POSZTL JÁNOS órás és ékszerész.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyara.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTÁR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JÓZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező-utca.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GOLOUB ISTVÁN kereskedő Alsómarác.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán

KÜHÁR JÓZSEF vas- és fűszerkereskedése Felsőlendva.

MOLNÁR ZSIGMOND „Emke Kávéház” Komárom.

OBÁL JENŐ gőzmalom tulajdonos Perestő.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

PRESZLER VICTOR „Hungária Kávéház” Komárom.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kísszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTÁR MIHÁLY vendéglős Sürüház.

SOMMER JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITAN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

VLAJ FERENCZ vendéglős Rónafő.

VOGLER JÓZSEF savanyúvíz tulajdonos Bad Radein.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómarác.